

**Evigt liv
eller hyper-
avanceret
fotoalbum?**

Baggrund

- I TV2-dokumentaren 'Du forsvinder aldrig' møder vi Stephan og Katrine Martinussen samt Stephans søn, Victor.
- I 2022 får Stephan en alvorlig cancer-diagnose, og i den forbindelse beslutter parret, at der skal udvikles en digital version af Stephan.
- Vi følger parrets kapløb med tiden for at nå at sikre så mange af Stephans nødvendige data som muligt; data der skal bruges til at skabe en troværdig ai-Stephan.

Det centrale spørgsmål

Kan en digital fortolkning af
en afdød støtte sorgbearbejdning eller risikerer
den at gøre det sværere at leve videre?

Don Idhe: Teknologi er ikke neutral

- teknologien er ikke bare et redskab
- den former relationen mellem den efterladte og den afdøde
- den ændrer selve måden, sorgen opleves på

Fire begreber

- kropslighed: stemmen giver oplevelse af nærhed
- hermeneutik: AI fortolker, hvad Stephan “ville have sagt”
- andethed: det er ikke Stephan, men noget andet/data
- baggrund: chatbotten er altid tilgængelig som mulighed

Bearbejdelse af sorg – en pendulerende proces

Stroebe og Schuts tosporsmodel

- Hjælper Al-Stephan Katrine med at pendulere mellem sorgens rum og livets rum?
- Eller fastholder den hende i det tabsrelaterede spor?

Refleksion: Et teknologisk medieret spor

*Skaber digitale sorgteknologier i praksis et tredje spor,
hvor den sørgende bearbejder tabet gennem teknologi*

Sygeplejerskens rolle

Hvad gør vi i mødet med pårørende, der inddrager nye teknologier/chatbots?

- skabe trygt rum for refleksion
- turde tage de svære samtaler
- støtte pårørende uden at dømme
- bringe etiske spørgsmål ind i det tværfaglige samarbejde

*Sygeplejerskens opgave er ikke nødvendigvis at afgøre,
om teknologien er rigtig eller forkert, men at hjælpe pårørende med at forstå,
hvad den gør ved deres sorg, relationer og mulighed for at leve videre*

Etiske dilemmaer

- Forlænger teknologien sorgen?
- Er AI-Stephan autentisk – eller bare en sandsynlig imitation?
- Hvad med samtykke, data og privatliv?
- Hvad når man vil slukke griefbotten – eller ikke slukke?
- Pleaser AI-Stephan Katrine, som man generelt ser med AI?
- Kan pårørende formå at stille sig kritiske overfor griefbotten?
- Udviskes dødens endelighed?
- Det religiøse dilemma: Er ægteskabet indtil døden os skiller – eller ikke skiller?

Evigt liv eller hyper-avanceret fotoalbum?

Fælles refleksion:

Hvad tænker I, om brug af teknologi i sorgbearbejdning?

Hvad ser I af fordele og ulemper ved brug af griefbots?